

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acóst'a va efi de dóne ori pe luna, pone la regulare; éra de aici in colo o data pe septemana, ca si pone acilea: Marti sér'a. — Prenumeratiunile se priimescu in tóte dítele.

Pretulu pentru Ostrunguri'a: pre anu 6° fi. pro 1/2 de ann 3 fi. pre unu triloniu 1 fi. 50 cr. éra pentru strainetate: pre anu 8 fi. pre 1/2 de ann 4 fi. pre unu triloniu 2 fi: in v. a. Unu esemplaria costa 15 cr.

Tóte siodieniele si banii de prenumeratiune sunt de a se tramite la Redactiunea diurnalului: Aradu, Stral'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de linia, si 30 cr. tacse timbrale.

Salia Cótóra.

— Horitu de P. H. C. —

Eu sum Salia Cótóra,
 Celu ce doresce sà mór'a,
 — Inse nu mórte curata,
 Cum e crestiniloru data
 Hei, hopu,
 Me potopu!
 — Ci in birtu — sètosu siedindu,
 Séu pe ulitia — flamendu.

Candu me ducu la birtu si eu:
 Nu me ducu sà mancu, sà beu, —
 Ci me ducu sà me mai uitu:
 Cum sà bea? . . . ca sà nu uitu.
 Hei, hai,
 Ce mai traiu!
 Inse me stemperu si eu —
 Candu vedu pe altii cum beu.

Si eu asi poté sà 'nghitu, —
 Cà gütulu meu e ciuritu; —
 Dér' nu béu vinu, neci rachia; —
 Cà-ci nu potu — de seracia.
 Hei hui,
 Déca nu-i!
 Deci siedu lunga chelnaraiu,
 Flamendu, setosu, fore graiu.

Si pon' aveam casa 'n satu:
 Eu de birtu nu m'am lasatu; —
 Dér' atunci mancam si beam,
 Acolo si adormiam.
 Hei, ha,
 Dieu astè!
 — Acum casa de-asi avé,
 In birtu asiè n'asi siedé.

Candu nu eram in birtu bétu,
 Amblam Ciuru-Alecs'a 'n satu,
 Cautam, ce 'n birtu nu este:
 Gura dulce de neveste.
 Hei hopu,
 Me potopu!
 Acum làsai si pe-a mea, —
 Cà-ci, e tónța si pré rea

La baserica neci-candu
 Nu me mai vedeai mergendu, —
 Nu, cà-ci ea e — casa sfanta,
 Si 'n ea — nu beu, cei-ce canta.
 Hei, hai,
 Mare baiu!
 Neci a-cum nu mergu, sciindu,
 Cà e totu acel'a rindu. —

— — Candu aveam eu pamentióre,
 Si avere misicatória:
 Nu esiam — d'in birtu neci candu
 Mutu, trézu, setosu séu flamendu.
 Hei, hui,
 Cei sätui!
 Lumea dice, cà moru — bétu,
 Dér — o sà pieru insetatu.

Cà-ci de candu am seracitu,
 Pare-ti cà sum indracitu; —
 Nime 'n lume nu me 'mbia
 Neci cu vinu, neci cu rachia.
 Hei, ho,
 Astè Dio!
 — Ca mine mai seracu nu-i
 Neci in tiér'a dracului.

De-ar scí bunulu Ddieu
Cátu flamendiescu, si 'nsetu eu,
D'in plóia — dór' vinu ar' face,
D'in pamentu — ce mie-mi place.

Hei hai,
Multu chinaiu.

Dér bagu-sém'a si Elu scia
Cà Cotóra-e ca Salfá.

Eu sum Salfá Cotóra,
Celu-ce doresce sà móra, —
Inse nu mórte curata,
Cum e crestiniloru data . . .

Hei hopu,
Hopu, hopu, hopu!
Barem déca me potopu
De setosu si de flamendu
Las' sà moru in birtu siedindu!

Confusii,

au balu costumatu.

Comedia originala in trei acte,

de J. Gaius.

(Inscenata cu ocaziunea unui balu costumatu in ospetari'a B. . . . in Orb'a-mare.)

Persónele:

Dr. *Livescu*, arangiatoriu I.

Dr. *Patricescu*, arangiatoriu II.

Florescu, alias *Seleburdi*, membru in comitée.

Alessandrescu, alias *Titirimitiri*, asemenea membru in comitée.

Dr. *Jonilla*, (Gura-dulce) membru in comitée.

Dr. *Jonélyi*, (mamaligariu) membru in comitée.

Actulu I.

(Scen'a reprezenta unu salónu pomposu pentru balu; in mediloculu aceluia duóue lustre, in giuru róndu scamne si pe pareti candelabre; in mediloculu salonului stau teneri si barbati in disordine; impregiuru dame sfodiendu pe scamne; in fundulu salonului musicantii, cari ascépta semnalulu arangiatoriului; lunga musica pendéza ordre de dantiu pe pariete.)

Scen'a I.

Dr. Livescu: (Tienciu odaia laterala de bracia pe matrón'a balului; si ast-feliu si-ie direptiune câtra salonu; Seleburdi deschidendu usi'a aviseza ospetiloru sosirea matrónei.)

Cu totii: Sà traésca matrón'a balului!

Dr. Livescu: (Intra in sala de dantiu cu demnitate — de braciulu matrónei). Onorate dame si onorati domni! (cu superbia) nu potu dá spresiune in destulu bucuriei mele, ce sentiu in acésta séra; candu adeca mi-se dà ocaziune (cu umilintia) a vidé in Orb'a-mare o ghirlanda mundra de dame si domni romani (cu ilaritate) coadunati in numeru atátu de formosu (cu focu), incátu nu potu sà nu eschiam cu *Cesare*: veni, vidi, vici!? — Bine ati venitu! (*Livescu* face cu matrón'a balului pr'in salonu unu tour in dantiu; pro care a-poi conducundu-o érasí in mediloculu saiei, urméza presentariile; dupa acésta ceremonia matrón'a se retrage érasí in odaia laterala, condusa de braciulu arangiatoriului; si dantinitozii incepu a jocá conformu ordului de dantiu.)

Scen'a II.

Unu óspe: Domnule Seleburdi!?

Seleburdi: — Plecatu domine! —

Óspele: Unde e ordre de dantiu? — chiar sum curiosu sà-lu vedu.

Seleburdi: Oh! intru adeveru! — poftimu domnule! — (Morgu ambii in acolo, unde pendea ordre de dantiu pe pariete.)

Scen'a a III.

II. Óspe: Curiosu! (si densulu privindu ordre de dantiu) se întóree catra Seleburdi si dice: „uram, uram, Seleburdi uram!“ *) ce va sà semnifice acesti „Csárdás-i“ in ordre de dantiu; si deosebu in unu balu costumatu si curatu de natura romanésca?

Dr. Patricescu: (Grabesce in acolo) Poftimu domnule!?

Titirimitiri: (Câtra Patricescu) amice! nu-ti bate capulu cu observarile óspetiloru — referitórie la ordre de dantiu, cugeta: — cà sunt a-ici in balu si romani esaltati (?) in sentiurile loru nationali, vreu sà dícu „tulzók“, séu cum li-place loru a se numí „dákórománok“, — si acelora de securu nu li va placé impregiurarea, cà amu inglosatu in ordre de dantiu si „càti-va csárdás-i“!?

II. Óspe: Abzug! — Titirimitiri!

Scen'a a IV.

Dr. Livescu. (Câtra *Jonélyi*.) Regretu fórté impregiurarea, cà am nisuitu in acolo, spre a infintia aici in Orb'a-mare unu balu de natura curatu romanésca; si — in urma regretu (cu dorere) si aceea cà me au pusu „potc'a“ a priimi a-supr'a mea arangementulu si respondiabilitatea aceluia. — Ce cugeti?: — Me juru pe córnelu dracului, cà a-ici sunt coadunati si de acei teneri romani, cari intru adeveru se afla indignati de impregiurarea, cà am deschisu balulu cu dantiu romanescu. (?)

Dr. Jonélyi: (Câtra *Livescu*.) Barátom! látszik rajtad, hogy mégis — bánáti fiu vagy, mert (bocsáss meg, kérlek, hogy magyarul szóljak hozzád, -- románul nem tudom magamat jól kifejezni!) **)

Dr. Livescu: (Câtra *Jonélyi*.) amice! vorbesce romanese: nu profaná acestu locu cauta (cu vehementia) in giuru — — — — oh! éta — chiar acum vine domnisiór'a care de securu se va indigná audiendu-ne vorbindu

Dr. Jonélyi: Mert — continuá densulu — pentru cà fratye, pi la noi nu sintu romani adeverati, precum la voi — tudod, noi suntemu chiar asié „ubi bene, ibi patria!“

Scen'a a V.

„nyiri fuk“: (Cu totii.) Hogy volt!? hogy volt!? Huzd rá cigány — csárdást, 's ne gondoldj a Románkával!?

Mai multi: Ardelén'a! Ardelén'a — mèi tígane!?

Dr. Livescu: (câtra publicu cu manele inclestate.) Ce confusii!?

Cu totii: Confusii! oh! confusii — fusii!

(Cortin'a cade).

*) Vorbele proprie.

**) Cuvintele proprie.

Actulu alu II.

(Marginislu cu salonulu de dantiu — o alta odaia formosu arangiata; in medilocu o mésa lunga pentru mai multe persóne, si incarcata cu man-cari si beuturi fine; in giurulu mesei mai multe scamne; pe mésa lumi-nari. Arangiatoriulu I. intra in sal'a de dantiu cu demnitate).

Scen'a I.

Dr. Jivescu: (cu voce sonora). Gentile dame si ono-rati domni si colegi! Sunt punctu duoesprediece óre spre média-nópte; deci am onóre a suspendá jo-culu pre câte-va momente; si a ve rogá sa binevoiti a merge in odaia vecina; unde adeca vomu face paus'a de média-nópte!

Mai multi: Sa traiésca arangiatoriulu! „éljen“!
— Cum sa nu mergemu, candu este vorb'a de „man-catu si beutu!“ — elóre honfiak!!

Scen'a II.

(In giurulu mesei se astéza damele si cati-va d'intre óspeti; éra tenerii desvólta multa desteritate si dibacia in sfervitiu).

O domnisóbra: Mi-ieu libertatea, a Vi-oferá — dameloru si domni! — câte un'a bucata d'in „tort'a“ ast'a; cáci credeti-me, me juru, este fórté artificiosu construita, si fórté delicata poftimu!

Unu óspe: Köszönöm alásan, édes nagysám, bennünkét — nyiri fukat — nem is méltóztatik meg-kinálni?

O dama: Óre unde póte fi scumpulu meu Jo-nilla; dóra nu-va fi cum-va morbosu? — deóre-ce — precum vedu — densulu neci ca a luatu parte la acestu „picnicu“! Dómne — fórté me temu: ca se va fi bolinditu, si ca i-va cadé, sormanulu de elu, si mai tare perulu

Seleburdi: En lasa dómna; ca-ci chiar in momen-tulu est'a sosi veste despre densulu.

Jonélyi: Sa-lu introducu in laintru, dómna, pre nou-sositulu?

• *Titirimitiri:* (Previne lui Jonélyi, — eure a-fore).

Scen'a a III.

Dr. Patricescu. (Se opune; paslesca cu demnitate in aintea mesci,) si se scusa, ca in acésta „odaia“, e interdusa intrarea fiacarui individu, (a parte) — cum sa me sprimu-óre romanesce — a ki tudni illik, leendő beléptét belépti jegygyel nem igazolhatja.

Dam'a: Dómne, Dumnedieule! Sormanulu Jonilla!

Dr. Livescu: Domniloru! multu me miru, ca ne-intielegerea grasséza a-ici d'in momentu in momentu; si mi-vine in fine a crede: ca déca neintielegerea va grassá si mai tare, balulu se va converti in ade-verate confusii!?

Unu óspe: Abzug! Csárdás!

(Cortin'a cade).

(Se va urmá.)

Reportulu lui Tus'a

despre isprav'a dela Beciu.

(Scen'a se petrece in cas'a tiei d'in Pute-a-pesce.)

Era faim'a s'a auditu prin tóte anghietiele, ca Tus'a are voia sa-si deé séma despre lucrurile cu isprav'a dela Beciu. Multímea mameluciloru se duc in glóte ca roiulu in spre cas'a tiei, unde éra hota-ritu loculu sa se intemple tragi-comic-odiós'a come-

dia. Dupa ce cas'a tiei se infundase cum se cade de auditori, se incuie usile si se astupa ferestriile. Éra Tus'a ca unu Mesia intra in sala pe o usia d'in fundu, cu o banca rupta in spate. Ajungendu in mediloculu salei, trantesece banc'a de pamentu si resuffa un'a, a-poi se sterge pe frunte de sudori si incepe a vorbi gáfaindu. (Mamelucii ciulescu d'in urechi), Tus'a cuventéza: „Me iertati, ca abié potu grai de ostenitu! (halljuk lassan!) In sfersitu totu am pacalitu pe némtiu! (jól van!) Dupa multa amblare am adusu ceva 'n spi-nare! Drumulu Beciului e batucitu de ciolanele mele, intocmai ca alu Dobritienului de calulu arménului. Dér nines semmi baj! Vi-am adusu banca! Da inca sa vedeti ce am in dosu? 25 cu 25 se facu 50! Me pusera pe banca si nu me sculai pone nu capetái dela némtiu 25 pe dosu, a-poi cugetandu, ca mai potu rabdá pre atâtea, m'am socotitu si le-am priimitu si pe acele. Scen'a s'a petrecutu precum a pingalitu-o „Gur'a Satului“ mai a de-unadi. Banc'a am luatu-o in càrea si vi-am adusu-o, écata-o-ai! (aréta banc'a de diosu) éra cele 50 sunt la mine pe fundu! (éljen!) Asié ca mi-su fainu! Spus'am eu ca voi man-tu! „Nagy magyarország“-ulu!“ (éljen! sa traésca Maria Sa Dlu Tus'a, ca a potutu rabdá cu pacientia tóte necasurile pentru patri'a magiara!) Pe Tus'a-lu prindu 4 insi si-lu punu pe banca si cu banca cu totu ilu ridica in slava. Multímea sbéra: „éljen Mesia magiariloru.“ Dupa ce regusira cu totii de strigatulu celu multu se imprasciara care 'ncatrâu ducendu cu sine fia-care câte-o suvenire dulce dela banc'a unгурésca.

Bolundaici.

Din contingentulu membriloru ai casinei dela B. Sebesiu mi se serie a fi 70% *) magiari, 2% romani, 6% germani, 3% jidani si 1% de boieni, — si totusi aministratia casinei se duce in limba si in spiritu boemu.

— Mare dracu e némtiulu!

Aid' du-lu d' Aici d'in eliseulu lui Moha-medu catra Aid' du-lu Amin in Constantino-polea.

„Déra tu colega depe pamentu, ce in-tardii, de nu mai sosesci a-ici?!“

Aid' du-lu Amin d'in unu spitalu alu Con-stantinopolei catra Te-Au dusu d' Aici in eli-seulu lui Mohamedu.

„Pucina pacientia inca. Sosescu si cu indata, numai sa se seversiesca ceremoni-ele indatinate. De capiatu, am capiatu dejà!“

— Ce deosebire este intre Constantinopolea si intre B.-Sebesiu?

— Selava, amanta, socia, capeti, se cumpara, se dá, si se schimba, si a-colo si a-ici; déra pe càta vreme a-colo urescu pe musceni si se temu de ei, totu atunci a-ici ii ascépta cu doru. Se afla a-ici si Alisandru si Cernaieff, si mai pe de-a-supr'a si unu pasia mare.

Descoperire d'in istoria naturale.

In muntii *Rodnei* s'au observatu dílele trecute ne-scari bidiganii, de cari nu s'au mai pomenitu pe a-colo.

A-nume: d'in unu cuibu, asfediatu a-colo, nu sciu de candu esira nescari selbaticimi cu barbe lungi si mustetiele intiepenite, si prevaricari in scól'a confesio-nale d'in *Rodn'a vechia*, voindu sa o rapésca cu puterea dela bietii graniceri.

Dupa scrutarile fiziologice s'a constatat, ca acele bidigani sunt de origine d'in deserturi si secreturi, cari cu tote ca puara intre munti si sub o alta clima, nu-si perdura totusi natur'a lor rapace. Se nutrescu nu cu hoitu, ca hienele, ci cu carne viua — nationale si confesionale.

Deci pe cata vreme venatulu liberu este opritu, avemu multa tema, ca aceste fiere se voru spori tare, si ni voru face multa paguba in cele ce ni sunt mai scumpe.

Grigiti inse si cu manele góle, si catu poteti, ve feriti!

Anecdota.

Mergundu unu tierenu d'in Campi'a Ardélului o data la Clusiu, se hotari sa cerceteze pre fetiorulu popii dela ei d'in satu — carele era acolo telegrafistu. — Ispiti si pre unulu si pre altulu pone ce dete de elu. Acel'a lu priimi cu caldura si lu conduse pr'in tote cabinetele oficiolaturii telegraficu, aretandu-i aparatele si masinele ce erau pe man'a lui.

Bietulu omu se uitá cu frica si cu cutremuru la ele, si dela o vreme trecundu-lu sudori de morte si-lua sanetate buna si se duse a-casa.

Convenindu elu a-casa cu alti ómeni d'in satu li spuse, ca a fostu la Clusiu si ca a cercetat pre fetiorulu popii.

— Da ce face? cum traiesce? — lu intrebá cutare omu.

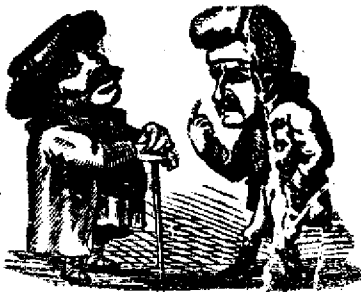
— Face bine ca e sanetosu — respunde tierenulu, — dera cam rea pita si-a alesu, 'ti spunu dreptu ca eu m'asi multumi de asié pita.

— Cum asié?

„D'a-poi sa vedi — dragulu meu — fetiorulu popii are de lucru totu cu helu necuratu, are acolo atatea sobe pline de ole si ulcele cu spiritusiu de helu ren, apoi sa vedi numai cum-lu tramite pe drotu, numai ciocanesce si indata vine la porunca, spre a-lu tramite incatru are elu voia.

N'asi siede a-colo sa-mi platésca cine-va cati galbini sunt pe lume!“

TAND'A si MAND'A.

T. Frate Mando! scii mi-ai tu spune: cum si-ar poté petrece cine-va gratisu, adeca de pomana?

M. Dér Dzo!

T. En sa te audu!

M. D'apoi éca asié, prostoganule: Sa presupunemu ca eu spre esemplu asi fi . . . asi fi . . . sa dicemu *vladica*, si tu sa fi . . . no ce sa fi tu? . . . hai sa dicemu *notarasu publicu*; acum, dupa ce amenduoi suntemu domni mari — d'a-poi Dzeu! — eu asi avea chiefu sa mergu la balu. Presupunendu mai departe ca curtelnicii mei ar fi toti nesce ómeni teneri, séu cum am dice mai pe intielesu „*pruncotani*“, si ei ca atari, ar avea voia mai multu sa jóce, decâtu sa faca suit'a mea in balu, — eu te-asi provocá pre tine, séu mi te-ai imbia tu — totu unu dracu: ca notarasu publicu si omu mai cu védia tu sa-mi faci suit'a. Presupunendu in fine, ca eu la intrare asi aruncá o banca de 10 fiorini (!) pe mésa, si asi dice catra cassariu, ca aceea e pentru mine *si pentru tine*, si a-poi éca ca ti-ai petrece gratisu.

T. Dieu asié!

M. Dér Dzo!

M. Séu déca nu vrei sa-ti petreci chiaru de pomana, apoi 'ti mai spuuu eu si unu alta modu, sa-ti petreci fainu si eftinu.

T. En sa te audu, ca „alu dracului“ mai esci tu, bine te pricepi la „Geschäfturi,“ par' ca esci „de pre unde-va de pre la Banatu.“

M. Multiamu de complimentu. Ausculta dera: In septeman'a trecuta audu ca dnii teologi d'in A. — bene notandum — cei mai de frunte, au fostu invitati la balu la „*teb'a Catiti'a*“ lunga crisim'a „la boulu rosu,“ cu pretulu de intrare 20 cr. v. a. (!) séu mai pe romanía disu 10 grositie, ori 3 libre, pre cum vrei. Acum de erai si tu *onoratu* a fire invitatu — si mergeai, precum mersera cei mai multi d'intre teologii invitati, a-poi éca ca-ti petreceai pentru 10 grositie si mai vre-o 2 grositie de unu ciocanu de rachiu de bucate, scii taman pone in diori de diua.

T. Dieu asié!

M. Dér Dzo!

FRÉNC'A si FLÉNC'A.

T. Am auditu, ca si pre tine te-a dusu potc'a, pe vremuri ca estea rele, grele si unguresci, la balulu romanu d'in A.

Ce si vorbesci tu de vremuri grele, candu a-colo si husariulu vladicului era in manusi de *glacée* si naframa alba la grumazi, pare-mi-se inca chiaru si in iack, klack si frack.

T. Audi tu a-ci Dera de unde ilu cunosci?

F. Dela picu-miculu dela dlu D. unde in credintia ca e vre unu juristu, ori celu pucinu vre unu clericu, am si dantiatu cu elu.

T. Nu cum-va ai jocalu cu elu si in balulu est'a de care se dice a fi fostu elegantu, ha?

F. Asié de jocalu, n'am jocalu cu elu, dera m'am uitatu lungu la elu, tiucu-lu, cum de bine i stá intre ceia-l-alti domniori si domni, tiucu-lu, si mancu-lu husariu pedestrasu ce-e.

T. Si unde a statu? de siguru in anteslambra; nu dera?

F. In *sala!* d'cu Dieu. *)

Problema aritmetica.

— Dedicata teologiloru d'in Aradu pe ocasi'a osamenui d'in „santulu“ studiu de *algebra!* —

Unu ciobanu pe o campia

Pastoriá oi *optu si-o mida*,

Sér'a le bagá 'n ocoluri *nba*

'n fia-care mai multu totu cu *dóue*.

Calculati dér, déca vi se póte:

In celu d'antaiu, câte-au fostu de tóte?

Dumitrache.

(Deslegarea va urma in nrulu viitoru. Celu ce o va deslega bine, dreptu premiú, unu an de dile nu va fi datu de „*Cur'a-santulu*“.)

*) Ei ca dera progresámu catu de bine in democratia, tocmai ca dopa gustulu mostului Ibasfalénu. *Red.*